

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ

શ્રિયા શ્રિવાદાય ધનં મદાય શક્તિ પરેષાં
પરીપીડનાય ચલસ્ય ।
સાવોર્ષાપરીપાતમે તદ્ જ્ઞાનય દાનાય ચ રક્ષણાય ॥

પુસ્તક : ૮૯

અંક : ૧૨

આસો
ઓક્ટોબર-૧૯૯૨

આત્મ સંવત ૯૬
વીર સંવત ૨૫૧૮
વીક્રમ સંવત ૨૦૪૮

અ નુ ક મ શિ કા

ક્રમ	લેખ	લેખક	પૃષ્ઠ
૧	શ્રી વીરજિનેશ્વર સ્તવન	શ્રી જ'પુવિજયજી મહારાજ સા.	૧૨૬
૨	લખિનધાન શુરુ ગૌતમસ્વામી		૧૩૦
૩	શ્રી મહાવીર પ્રભુના હિપદેશથી જીવન પર અસર		૧૩૨
૪	સંવત ૨૦૪૮નું દ્વિસાબ અને સરવૈયું		૧૩૬
૫	એક આનાનો જાદુ	અનુવાદક કે. આર. સહૈત	૧૪૦
૬	અમૃત મહેરલ		૧૪૨
૭	સમાચાર		૧૪૪

આભાર સ્વીકાર

કન્યાણુ માસીક દ્વારા “અતુલમ્ દિક્ષા વિશેષાંક કે જે, વહગામ નીવાસી વિશા ઓસવાળ કાત્રીય શેષીવયં શાહ પ્રેમચંદ ઇશ્વરલાલ પરીવરના કુળ દિપક અતુલકુમારે અનેક ભૌતિક સુખોને અસાર સમજી પ્રવચના અંગીકારે કરી તેનો આ દળદર અંકમાં ખુબ અભ્યાસ પુર્ણ અને માહિતી પુર્ણ લેખો દ્વારા પ્રકાશીત કર્યા છે દિક્ષા એવે” દેશ વિદેશની અનુભાદના અંકમાં પ્રકાશીત કરેલ છે. પ્રકાશકને ધન્યવાદ

સભાસદ બંધુઓ અને સભાસદ બહેનો,

સવિનય જણાવવાનું કે, સં. ૨૦૪૬ કાર્તિક સુદિ ૧ને સોમવાર તા. ૨૬/૧૦/૨૦૨૧ના રોજ એસતા વર્ષની ખુશાલીમાં મળગમય પ્રભાતે આ સભાના સ્વ. પ્રમુખશ્રી શેઠશ્રી શુભાચંદભાઈ અણ્ણદજી તરફથી પ્રતિ વર્ષે કરવામાં આવતી દૂધ પાટીમાં સવારના ૬-૩૦ થી ૧૧ આપશ્રીને પધારવા અમારું સપ્રેમ આમંત્રણ છે.

મર્તિ સુદિ પંચમીને શુક્રવાર તા. ૩૦/૧૦/૨૦૨૧ના રોજ સભાના હોલમાં કલાત્મક રીતે જ્ઞાન ગૌરવને આવશે તેો દર્શન કરવા પધારશો,

શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ

માનવ તંત્રીશ્રી : પ્રમોદકાંત ખીમચંદ શાહ એમ. એ., બી. કેમ, એલ. એલ બી.

શ્રી વીરજિનેશ્વર સ્તવન

રચાયતા :- શ્રી જંબૂ વિજયજી મહારાજ સાહેબ

સદા ગુણ ગાઉં મૈં તેરા, પ્રભુ મહાવીર જિનરાયા;
કરું મૈં ભક્તિ સે સેવા, બજૂં વીતરાગ! તુજ પાયા.
ન દેખી એસી મુખમુદ્રા, જગતમેં હુંદ ફિર આયા;
પ્રભુ! તુજ મૂર્તિ દર્શનસે, અતિ આનંદ દિલ છાયા.
જીણું દા ત્રિશત્રાનંદા! મુજે તું એક દીવ બાયા;
જપું મૈં નામ નિત તેરા, નમું મૈં નિત્ય તુંજ પાયા.
જગાકે આત્મ જ્યોતિકો, હટા દો મોહ કી માયા;
છુડા દો દુઃખ હે સ્વામી! અતિ મૈં દુઃખ સખ પાયા.
ભટા દો જન્મ-મરણોકી, આનાદિ ફેરી જિનરાયા;
કરો ઉદ્ધાર જંબૂ કા પ્રભુ! તેરે શરણ આયા.

લઙ્ઘિનિધાન ગુરુ ગૌતમસ્વામી

અંગુઠે અમૃત વસે, લઙ્ઘિતણા બહાર,
તે ગુરુ ગૌતમ સમરીએ, વાંછત ફળ દાતાર.

પ્રાતઃકાળનો સમય એટલે જાગૃતિનો સમય, પ્રકાશ ફેલાવવાનો સમય, આવા પ્રકાશમય મંગળ સમયે આપણે જ્યોતિર્મય આત્માઓનું સ્મરણ કરીએ છીએ. જેમણે પોતાનો આત્મ-પ્રકાશ રેલાવીને મનના ઘોર અંધકારને દૂર કરી પોતાના અનંતરને અનંત પ્રકાશથી જગમગતું કરી દીધું. અરે તેમણે માત્ર પોતાના જ અંધારાને નહિ પરંતુ સંસારના ઘોર અજ્ઞાનમય અંધકારમાં બટકેતા અને અંધકારમાં ઠોકરો ખાતા પ્રાણીઓની અંદર પણ જ્યોતિ જગાવીને તેમના અંધકારને પણ દૂર કરેલ છે. એવા મહાપુરૂષોનું આપણે પ્રાતઃકાળે સ્મરણ કરીએ છીએ.

તે અંધકાર કેવો હતો? કોધનો અંધકાર, અહંકારનો અંધકાર, લોભ લાલચ, મોહમાયાનો અંધકાર, કે જેમાં વ્યક્તિ અનાદિ કાળથી ઠોકર ખાઈને ચાલી રહી છે. તે અંધકારને મહાપુરૂષોએ ક્ષમાનો પ્રકાશ રેલાવી કોધના અંધકારને દૂર કર્યો, વિનમ્રતાના પ્રકાશથી અહંકારનો નાશ કર્યો. સંતાપરૂપ પ્રકાશથી લોભ લાલચરૂપી અંધકાર દૂર કર્યો. સમ્યગ્જ્ઞાનના પ્રકાશથી વિકારોનો અંધકારના અસેધ કીલ્લા તોડી ભૂમિશયી કરી દીધા.

આવા પ્રાતઃસ્મરણીય મહાપુરૂષોમાં એક છે ભગવાન મહાવીરના પદ્મ શિષ્ય ગણધર ગૌતમ, શ્રમણ ભગવાન મહાવીરના નિર્વાણની રાત્રીએ એમનામાં અનંત આત્મ જ્યોતિ જાગૃત થઈ. તેમને કેવળજ્ઞાન થયું અને બાર વર્ષ બાદ વૈશારગિ'ર પર તેમનું નિર્વાણ થયું.

તેમણે શ્રમણસાધનામાં પ્રવેશ કર્યો તે પહેલા તેઓ વેદવેદાંગના પૂર્ણજ્ઞાતા હતા. શાસ્ત્રાર્થ કરવામાં તેઓ અજોડ હતા અને શ્રમણ માર્ગ અહંણ કર્યા પછી શ્રુત સાહિત્યના પૂર્ણ જ્ઞાતા બન્યા.

તેઓ પૂર્ણતઃ શાન્ત અને વિનમ્ર હતા. તેમના મનમાં કંદિ પણ અહંકાર પ્રવેશી શક્યો નથી. તેમના જીવનમાં કંદિ આગ્રહ કે દુરાગ્રહની વૃત્તિ નહોતી.

સત્ય સમજવા માટે હંમેશા તેઓ જિજ્ઞાસુ હતા. સત્ય સમજાય એટલે તેનો સ્વીકાર કરી લેવાની એમનામાં સ્વાભાવિક વૃત્તિ હતી.

તેઓ ભગવાન મહાવીરના શિષ્ય કેવી રીતે બન્યા તેનો એક પ્રસંગ છે. એકવાર ભગવાન મહાવીર દેશના આપી રહ્યા હતા. તેઓ ધર્મ અને યજ્ઞના નામે ચાલતી હિંસાને વિરોધ કરી રહ્યા હતા ભગવાનની દેશનાના એ શખેડો ગૌતમના કાન સુધી પહોંચ્યા અને તેમની અહંકારવૃત્તિ જાગી ઊઠી તેઓ વિચારવા લાગ્યા, કે “આ ક્ષત્રિયને ઉપદેશ આપવાનો શો અધિકાર છે? અને વળી એ યજ્ઞનો પણ વિરોધ કરી રહ્યા છે. તો હું એમની પાસે જઈ એમને પરાજિત કરું.”

પરંતુ તેઓ સમવસ્ત્રણમાં પહોંચ્યા અને ભગવાન મહાવીરના દર્શન કર્યા કે તરતજ તેમનામાં રહેલો અહંકાર ઓગળી ગયો તેઓ વિનમ્ર અને વિનયી બની ગયા. જ્યારે ભગવાન મહાવીર પાસેથી બોધ પ્રાપ્ત થયો કે આત્માનું સ્વરૂપ, અહિંસાનું સ્વરૂપ અને યજ્ઞનું વાર્તાવિક સ્વરૂપ જાણ્યું કે તરત જ તેઓએ પોતાની જાતને ભગવાન મહાવીરના ચરણોમાં સમર્પિત કરી દીધી.

ત્યાર પછી કદી પણ તેમણે જાતિનો ગર્વ કયો નથી કે કદી વંશ કે કૂળનું અભિમાન કયું નથી. તેમણે જગત્ ગુરુ ભગવાન મહાવીરના ચરણોમાં બધા પ્રકારના વિકારો અને અહંકારનો ત્યાગ કર્યો

ગૌતમ ભગવાન મહાવીરથી ઉંમરમાં મોટા હતા. વ્યક્તિને કોઈ કોઈ વાર પોતાની મોટી ઉંમરનું પણ અભિમાન થાય છે. પરંતુ ગૌતમને ઉંમરનું અભિમાન પણ નહોતું જ્યારે પણ તેમના મનમાં જિજ્ઞાસા થતી કે તરતજ એક બાળકની માફક ભગવાન મહાવીરની પાસે પહોંચી જતા અને પોતાના પ્રશ્નોનું સમાધાન તેમની પાસેથી મેળવતા.

આથો શિષ્ય તો તેને કહેવાય કે જેણે અહંકારને જરૂરથી ઉખાડી ફેંકી દીધો હોય, અહંકાર અને શિષ્યત્વ, અધિકાર અને પ્રકાશની જેમ સાથે રહી શકે નહિ. જ્યાં પ્રકાશ છે ત્યાં અધિકાર રહી શકે નહિ. શિષ્ય ગુરુની આગળ કદાપી ચાલી શકે નહિ એ તો ગુરુની પાછળજ ચાલે, તેનેજ મહા અનુચરે!

ગણધર ગૌતમ પણ જ્યાં સુધી દૃષ્ટિમાં પૂણ્યતા ન આવી ત્યાં સુધી ભગવાનના અનુયાયી રહ્યા. જ્યાં સુધી ભગવાન મહાવીર રહ્યા ત્યાં સુધી તેમના અંતેવાસી રહ્યા. તેમનું જીવન મહાન હોવા છતાં પણ તેઓ વિનમ્રતાથી પરિપૂર્ણ હતા. જ્યારે પણ પોતાનો પતિચય આપવો હોય ત્યારે તેઓ માત્ર એટલું જ કહેતા કે ‘હું’ શ્રમણ ભગવાન મહાવીરનો શિષ્ય છું.”

ભગવાન મહાવીરના તીર્થમાં નાના-મોટા, વિદ્વાન-સામાન્ય એમ વિવિધ પ્રકારના સાધુ સાંભળી હતા. તેમાં ગણધર ગૌતમની બધાની સાથે સમાન દૃષ્ટિ હતી. જે સઘમાં કોઈ સાધુ બિમાર હોય તો ગૌતમ સૌની પહેલા ત્યાં પહોંચી જતા અને ખૂબ અંતર પૂછતા. એમના મનમાં અહંકારની અંતિજ નહોતી તેઓએ બધી મનોવિકારોની અંતિઓને ચકનાચૂર કરી દીધી હતી તેમના મનમાં સન્માનની ભૂખ પણ નહોતી કે બીજા કોઈ પણ આકાંક્ષા નહેતી.

તેમણે ૫૦ વર્ષની ઉંમરે દીક્ષા અંગીકાર કરી હતી અને એશી વર્ષની ઉંમરે તેઓ કેવળ-જ્ઞાની થયા દીક્ષા અંગીકાર કરતાજ તેમણે તપસાધના શરૂ કરી દીધી હતી અને તે નિરન્તર ચાલુ રહી હતી.

તેમનામાં અનેક લાબધઓ હતી પણ તેમણે કદી સ્વાર્થ સિદ્ધિ માટે તેનો ઉપયોગ કયો નથી. જે જરૂર પડી તો જનકલ્યાણ માટેજ તે શક્તિઓનો ઉપયોગ કરતા. શાસ્ત્રમાં એટલે સુધી વર્ણન છે કે તેમના શરીરનો સ્પર્શ કરીને જે હવા વહેતી તેનાથી દેગીઓના રોગ દૂર થઈ જતા. આ એમની અપાર કરુણા, કૃપા, તેમજ સદ્ભાવનાનોજ પ્રભાવ હતો.

તેથીજ આપણે સૌ પ્રાતઃકાળના જ્યોતિર્મય મંગલ સમયે તે મહાન જ્યોતિર્ધર ગુરુનું સ્મરણ કરીએ છીએ તેમના મહાન જીવન સાગરમાંથી નમ્રતાનું, સદ્ભાવનાનું, કરુણાનું તેમજ સમર્પણ ભાવનાનું એક બિંદુ પણ જે આપણને મળી જાય, તો આપણું જીવન જ્યોતિર્થી ઝળહળી જાય. આપણે પ્રાર્થના કરીએ કે આ મહાપુરુષોના જીવનનું આ સૂત્ર અપણા જીવનમાં એતપ્રેત થાય :- “સેવા કરો, જેટલી બને તેટલી સેવા કરો, પણ સેવા લેવાની કામના ન કરો.”

મહાપુરુષોનું સ્મરણ આપણા મનને પવિત્ર બનાવે છે, વાણીને મધુર બનાવે છે, કર્મને પાવન બનાવે છે.

આવા પરમ પાવનકારી ગણધર ગૌતમસ્વામીને કોટી કોટી પ્રણામ.

(હિન્દી ઉપરથી અંકલેત, સંકલ કાર : ‘રક્ત તેજ’)

શ્રી. મહાવીરપ્રભુના ઉપદેશથી

જીવન પર ખસર

ભગવાન મહાવીર સામાન્ય મનુષ્ય કરતાં અનેક ગણા મહાન હતા-છતાં જ્યાં સુધી તેઓને કેવલજ્ઞાન ન મળ્યું, જ્યાં સુધી તેમને આત્મ-સાક્ષાત્કાર ન થયો ત્યાં સુધી તેઓએ ઉપદેશ આપવાનો આરંભ કરેલો નહિ, ભગભગ ૪૨ વર્ષની વય સુધી તો એમણે માત્ર પૂર્ણ જ્ઞાનની શોધ કરી. એ જ્ઞાનની પ્રાપ્તિ મેળવી, ઉપદેશક બનવાનો અધિકાર પ્રાપ્ત કર્યો અને ત્યારપછી જ એમણે ઉપદેશ આપવાનો શરૂ કરેલો.

ભગવાન મહાવીરને કેવલજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું ત્યારથી તેઓ અર્હંત, જિન, વીતરાગ ઇત્યાદિ નામોથી ઓળખાવા લાગ્યા, ભગવાને જુદા જુદા પ્રકારના ૩૪ અતિશયો (શિષ્ટ પ્રકારની શાક્ટઓ) પ્રાપ્ત કર્યા હતા આ અતિશયો તીર્થંકરોને જ હોય છે. અને એ અતિશયોના બળથી માત્ર અર્ધમાગધી ભાષામાં જ ઉપદેશ આપવા છતાં પ્રવચનસભામાં આવેલા તમામ દેશના પુરુષો અને પશુપક્ષીઓ પણ પે તપોતાની ભાષામાં સમજી શકતાં હતાં. તેઓ જ્યાં જ્યાં જતા ત્યાં આગુબાગુના પ્રદેશોમાં રોગચાળો તેમજ કુદરતના ઉપદ્રવો, આસમાની સુલતાનીના પ્રસંગો બનતા ન હતા.

સંસારત્યાગ કરતી વખતે શ્રી. મહાવીરે પ્રતિજ્ઞા કરેલી કે : “જેણે સમભાવ પ્રાપ્ત કર્યો હોય અને જે સર્વે પ્રાણીઓ પ્રતિ પોતાના આત્મા માફક ભેટાં શીખે તે જ ખરો અર્હિંસક આત્મા છે તે જ સાચો ધર્માત્મા છે. જ્યાં સુધી આત્મા રાગદ્વેષ છોડે નહિ, ત્યાં સુધી કોઈ પણ જાનનું તપ વાસ્તવિક રીતે લાભકારક નથી. જયારે જીવ પ્રાણીમાત્ર પ્રતિ સમભાવે ભેટ શકે ત્યારે જ તે રાગદ્વેષ પર વિજય મેળવી શકે. “આમ સમભાવ

અને રાગદ્વેષથી મુક્ત રહેવાના સિદ્ધાંતો જીવનમાં ઉતારીને જ તેઓ સંસારને છોડી નીકળ્યા હતા. અનુભવે અને આધ્યાત્મિક સિદ્ધિ વડે ધર્માર્થગયા પછી શ્રી મહાવીર પ્રભુને ભક્તો કદાચ ગામમાં જ્યારે એમને પૂર્ણ સાક્ષાત્કાર થયો ત્યારથી જ એમણે ઉપદેશ આપવો શરૂ કર્યો.

શ્રી. મહાવીર પ્રભુ જગતના આદિકારણ કે કર્તા ઇશ્વર છે એમ કહેતા નથી અને જગતને આદિમાન પણ માનતા નથી પરંતુ જગતનું ચક્ર કાળ, સ્વભાવ, નિર્વાત કર્મ અને પુરુષાર્થ એ પાંચના મેળથી સ્વયમેવ ચાલ્યાં કરે છે. શ્રી. મહાવીર પ્રભુના મંતવ્યાનુસાર મનુષ્યને જે સુખ-દુઃખ પડે છે, એના જીવનમાં દુષ્ટાનિષ્ટ તરતે આવે છે. તેનું મૂળ કારણ મનુષ્યોનાં કર્મો છે. ભગવાન સાધનાના સર્વોચ્ચ શિખરે પહોંચવા અહિંસા, સત્ય, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય, અપરિગ્રહ આ પાંચ મહાવ્રતોના પાલન પર ખાસ ભાર મૂકે છે.

શ્રી. મહાવીર પ્રભુ સત્યની વ્યાખ્યા આપતાં જણાવે છે કે તનુ મન અને વચનની એકતા રાખવી આપણા વચનોમાં સાયુજ્ય હોય, એટલે, આજથી વર્ષો પૂર્વે જે તાત્ત્વિક ઉચ્ચારણ થયું હોય તેમાં અને આજના ઉચ્ચારણમાં સંવાદિતા હોય તે જ ખરું સત્ય છે.

અહિંસા માટે તેઓ જણાવે છે કે, પ્રત્યેક પ્રાણીમાં પ્રબળ જિજિવિષા હોય છે અને આ વૃત્તિ સર્વવ્યાપી છે એટલું જ નહિ કિન્તુ સર્વ વૃત્તિઓમાં મહાન અને જીવનની સર્વ વૃત્તિઓની પ્રેરક અને સંચાલક હોય છે. જિજિવિષાને લીધે આયુષ્યને અંત આવે તે સૌને અપ્રિય લાગે છે, એટલું જ

નહિ, કિન્તુ પ્રત્યેક પ્રાણીમાત્રને સુખમાં જ જીવવાનું માર્ગ છે. દુઃખ સૌને અપ્રિય હોય, સૌ કોઈ દુઃખથી દૂર નાસે છે. આમ હોવાથી કોઈપણ પ્રાણીને બધ કરવો, યા તેને ઇતર પ્રકારે શારીરિક યા માનસિક કષ્ટ આપીને તેની સુખમાં જીવવાની ઇચ્છામાં અંતરાય નાંખવો એ મહાન પાતક છે, અને એ પાતકને શ્રી મહાવીર પ્રભુ હિંસા કહે છે તેમનો સિદ્ધાંત તો જીવો, જીવવા નો એટલું જ નહિ પણ તમારા જીવનના લેગે પણ જીવો એ છે.

શ્રી મહાવીર પ્રભુ અહિંસાને જ સર્વે ધર્મોમાં મહાન ગણે છે. અહિંસા પરમો ધર્મ; એ એમને જીવન સિદ્ધાંત છે. તેઓ સર્વે સ્થળે ઉપદેશ આપતાં કહેતા કે : " હે વિચારવંત પુરુષ, જન્મના અને વૃદ્ધત્વના દુઃખથી તો સ્વાનુભવે તું પરિચિત થયો હશે જ, અને તને જેમ સુખની ઇચ્છા થાય છે તેમ સર્વેને સુખની ઇચ્છા સ્વાભાવિક રીતે થાય જ. આમ તો માત્ર તારો જ નહિ, કિન્તુ, સર્વે જીવોને, પ્રાણી માત્રને તારામાં જોતાં શીજો, અન્યને તારાથી જુદા નહિ લેજો, અને બીજા સાથે વર્તતાં તું સામા પક્ષના પ્રાણીને સ્થાને તને કદાપી તારો વિચાર કરે, તો કદીય કુમાર્ગ નહિ જાય, માટે કોઈ પણ જીવને, મન, વચન કાયાથી મારીશ કે મરાવીશ નહિ. કોઈ પણ જીવને હણવો નહિ, તેના પર હકુમત ચલાવવી નહિ, તેને કબજે કરવો નહિ. અને તેને હેરાન કરવો નહિ " આમ શ્રી મહાવીર પ્રભુની અહિંસાની વ્યાખ્યા અત્યંત વ્યાપક છે.

શ્રી મહાવીર પ્રભુ સર્વે શુણ્યોમાં અહિંસા-દયા ને મહાન લેખતા. કારણ કે અનેક શુણ્યોના ઉત્કર્ષ પૂર્ણાંશે સહાય ત્યારે જ દયા પૂરેપૂરી બીજે અને વિકસે આત્માના ઉત્કર્ષાર્થે શ્રી મહાવીર પ્રભુ દશ ધર્મોનું સેવન અવશ્ય માનતા. આ દશ ધર્મોનું આપણે સંક્ષેપમાં અવલોકન કરીએ

(૧) ક્ષમા : અપરાધીને માફી આપવી તે શક્તિ હોવા છતાં સહન કરવાનો સ્વભાવ તેને ક્ષમા અથવા સહનશીલતા કહી શકાય. આ ક્ષમા પાંચ પ્રકારની છે : ૧. ઉપકારક્ષમા, ૨. અપકાર-ક્ષમા, ૩. વિપાકક્ષમા, ૪. વચનક્ષમા, અને ૫. ધર્મક્ષમા. આત્માનો ધર્મ જ ક્ષમા છે. શિક્ષા કરવાની શક્તિ હોવા છતાં પણ જે સંયમ કેળવી સહનશીલતા રાખે તે ધર્મક્ષમા છે. આ ક્ષમા સૌથી શ્રેષ્ઠ છે, અને એજ પ્રકારની ક્ષમા સૌએ રાખવી જોઈએ. અહીં દશ ધર્મોમાં ક્ષમાને પ્રથમ સ્થાન આપી, ક્ષમા એ દયાનું મુખ્ય સાધન છે એમ શ્રી મહાવીર પ્રભુએ દર્શાવ્યું છે.

(૨) સરળતા : આર્જવતા : સરળતા એટલે કપટરહિતપણું. માનવની આંતરશુદ્ધિને અર્થે અત્યંતાત્યંત આવશ્યક ગુણ સરળતાનો છે. મનવ-હૃદય પારદર્શક હોય તેના જેવું સુખ બીજું કોઈ નથી. અગ્નિ જેમ સુવર્ણને શુદ્ધ કરે છે તેમ સરળતારૂપી અગ્નિ માનવહૃદયને અને તેના આચરણનું શુદ્ધિકરણ કરે છે. ધર્મપાલન માટે શુદ્ધિની પ્રાથમિક જરૂરિયાત છે.

(૩) માર્જવતા-નમ્રતા : અભિમાનને ત્યાગ આ ત્રીજો ધર્મ છે. મોક્ષપ્રાપ્તિ માટે મુમુક્ષુએ નિર્ભિમાનતા કેળવવાની ખાસ અગત્ય છે. જ્યાં અભિમાન હોય છે ત્યાં મોક્ષ માર્ગ સાધી શકાય નહિ અભિમાન વિનાશક છે જ્યારે વિનમ્રતા સદ્ગુણોની પ્રસ્થાપક છે.

(૪) મુક્તિ : મુક્તિ એટલે નિર્લોભતા કે.ક. પણ ઇષ્ટપદાર્થનાં કે વિષયમાં તૃષ્ણા-આસક્તિ ન રાખવી તે મુક્તિધર્મ કહેવાય.

(૫) તપ : આ ચોથો ધર્મ છે. તપ એટલે ઇચ્છાનિરોધ કરવો તે શ્રી મહાવીર પ્રભુએ બાહ્ય તપના છ પ્રકારો ગણાવ્યા છે. આ છ પ્રકારમાં પ્રથમ ઉપવાસ છે. શરીરની બધી બધુ પ્રમળ અને માનવને માયામાં જકડનારી ઇન્દ્રિય સ્વાદેન્દ્રિય

હોય છે. સ્વાદેન્દ્રિય માનવને બાળપણથી થકપણ સુધી વળગી રહેલી છે. આમ રસનાનું આકર્ષણ જ માનવ ઉપર વધુ હોવાથી, સ્વાદેન્દ્રિય ઉપર વિજય મેળવવા, એમણે ઉપવાસ કરવાનું કહ્યું છે. વળી, ભૂખથી ઓછું ખાવું તે ઉણોઢરી તપ કહેવાય આ એ ધર્મોથી સ્વાદેન્દ્રિય ઉપર અવશ્ય સંયમ કેળવી શકાય અને તેની ઉપર વિજય પ્રાપ્ત કરી શકાય તૃતીયપ્રકાર રસત્યાગ આમાં રસકસવાળા પદાર્થોનો યથાશક્તિ ત્યાગ કરવો તથા ઘી, દૂધ, દહીં, તેલ, ગોળ વગેરે વસ્તુઓ તથા તેની બનેલી વસ્તુઓમાંથી હંમેશાં થોડો ભણો ત્યાગ કરવો તેને રસત્યાગ કહે છે. કાયાનું કમન કરવું, પછી પોતાના શરીરનાં અંગોપાંગને સંયમમાં રાખવાં, આ છ પ્રકારના બાહ્ય તપના પ્રકારો છે આ બાહ્ય તપ સાધ્યા પછી શ્રી મહાવીરસ્વામી આપણને આભ્યન્તર તપ પ્રત્યે દોરી જાય છે. બાહ્ય તપની જેમ આભ્યન્તર તપ પણ છ પ્રકારનું છે. આભ્યન્તર તપમાં પ્રથમ સ્થાન પ્રાયશ્ચિત્તનું છે. પ્રાયશ્ચિત્ત દ્વારા આત્માની શુદ્ધિ થાય છે, માનવને પોતાના કૃત્યો પ્રત્યે તટસ્થતાથી નિરખવાની તક મળે છે અને ભવિષ્યમાં ભૂતકાળનાં પાપો ન થાય તેની સલામતી રહે છે. પ્રાયશ્ચિત્ત પછી વિનય, સેવા, ધ્યાન, કાર્યોત્સર્ગ અને સ્વધ્યાય એ છ આભ્યન્તર તપના પ્રકારો છે. આમ તપધર્મના બાર પ્રકારો છે.

(૬) સંયમ : પાંચ મહાવ્રત અને અણુવ્રત ઇત્યાદિ વ્રતોનું અંગીકાર કરવું તે સંયમધર્મ કહેવાય છે એ સંયમધર્મના ૧૭ પ્રકારો છે. ઇન્દ્રિયનિગ્રહને પ્રત્યેક ધર્મમાં મહત્ત્વનું સ્થાન આપ્યું છે અને સંયમદ્વારા પ્રત્યેક ઇન્દ્રિય ઉપર વિજય મેળવી શકાય છે. આ સંયમધર્મ પણ અહિંસાની જેમ વ્યાપક અર્થમાં લેવાનો છે. સંયમધર્મ એટલે દુકંમાં, આહાર, વિહાર તથા પ્રત્યેક ઐહિક સુખની ઇચ્છા પર વિજય.

(૭) સત્ય : પ્રિય હિતકારી અને સાચું એ

ત્રણ વિશેષગુણોવાળું જે વચન બોલવું તે સત્ય. વચન કહેવાય. અથવા લીધેલી શુભ પ્રતિજ્ઞા પાળવી તે પણ સત્યવચન કહી શકાય. સત્ય તો પરાપૂર્વથી જગતનાં પ્રત્યેક ધર્મમાં સ્વીકારાયેલો અગત્યનો ધર્મ છે.

(૮) પવિત્રતા : શૌચ : આ આઠમો ધર્મ છે. દાતણ, સનાન, મનજન આદિની પવિત્રતા દ્રવ્યશૌચ કહેવાય છે જ્યારે અધ્યવસાયની પરિણતિ શુભ રાખવી તે ભાવશૌચ કહેવાય છે. આમાં ગૃહસ્થને બંને પ્રકારનાં શૌચ હોય છે, જ્યારે મોક્ષમાર્ગાભિમુખી મુનિને સુખ્યત્વે ભાવશૌચ હોય છે.

(૯) અપરિગ્રહ : અક્રિયનધર્મ : એમાં કોઇ પણ વ્રતને પરિગ્રહ નહિ તે અપરિગ્રહ. અપરિગ્રહ એટલે સ્થૂલ કે સૂક્ષ્મ, સ્થાવર કે જંગમ કોઈ પણ પ્રકારના પદાર્થો ઉપર મૂર્છાનો અભાવ, સંયમ કરવાની વૃત્તિ ઉપર સંયમ.

(૧૦) અહમચર્ય : શ્રી મહાવીર પ્રભુના સમયમાં ધર્મોપદેશકોમાં નીતિશૈથિલ્ય પ્રવર્તમાન હતું અને તેથી જ “કાલાદિ દોષોના કાળે કેટલાક મન્દબુદ્ધિવાળા જીવો અપરિગ્રહ વ્રતને યથાર્થ અર્થ ન સમજવાના કારણે અપરિગ્રહમાં સ્ત્રીઓને સ્થાન આપતા નહોતા તેથી ત્યાગ ધર્મની પવિત્રતાને હાનિ ન પહોંચે એ માટે તેઓ અપરિગ્રહને અર્થ સંકુચિત બનાવી અપરિગ્રહમાં સ્ત્રીઓને સ્થાન આપતા નહોતા. તેથી ધર્મમાં પૂરેપૂરું પાલિત્ય આણવા માટે, મહાવીર પ્રભુએ અહમચર્યને અત્યંત મહત્ત્વ અપેલું. તેથી ચાર મહાવ્રતો ચાલતાં હતાં તેની જગ્યાએ પાંચ કર્યા. અને અપરિગ્રહમાંથી અહમચર્ય વ્રતને અલગ પાડી દીધું. અહમચર્ય એટલે માત્ર મૈથુનનો કે સ્ત્રીનાં સ્પર્શનો ત્યાગ એટલું જ નહિ પણ સંપૂર્ણ સંયમપૂર્વક મન, વચન અને કાયાનો નિગ્રહ કરી કામવાસના પર કાબૂ મેળવવો તે છે.

આ દશ પ્રકારના યતિ ધર્મ અર્થાત્ સાધુ ધર્મ

છે પરન્તુ, યથાચોગ્યપણે એ દશે ધર્મ અમુક અમુક અંશે ગૃહસ્થને પણ અંગીકાર કરવા યોગ્ય છે.

શ્રી. મહાવીર પ્રભુના મંતવ્યાનુસાર, આ દશ ધર્મોનું યથાચોગ્ય પાલન કર્યું હોય તો ભય, રાગ, દ્રેષ, માયા, વિષય, કષાયો વગેરે દુર્ગુણો સ્વયમેવ નાશ પામે છે અને માનવને સાચા માર્ગની, સાચા જ નળી પ્રાપ્તિ થાય છે.

શ્રી. મહાવીર પ્રભુના આ દશ ધર્મોમાં મહાન ધર્મરૂપ શ્રી. મહાવીર પ્રભુએ અહિંસા શીખવી અને જૈનધર્મનું જ નહિ કિન્તુ સારા આચારવર્તનું જે સરક્ષણ કર્યું છે અને હિંસાત્મક બ્રાહ્મણ-ધર્મને અધઃપાતમાંથી ઉઠાડ્યું છે તે માન જૈન ધર્મને ઘટે છે. યજ્ઞને શ્રી. મહાવીર સ્વામીજીએ સ્વીકાર્યો છે અને મોક્ષના એક સાધન તરીકે એમણે યજ્ઞને લેખ્યો છે પણ તે યજ્ઞ એટલે પશુ અને માનવોનું ક્રૂરતાભર્યું બલિદાન નહિ કિન્તુ, સંસાર પેષક રાગ, દ્રેષ, મદ, મોહ, માયાદિ કર્મને જલવી દેવા રૂપ આધ્યાત્મિક યજ્ઞને સ્વીકાર કર્યો છે. ભગવાને યજ્ઞના સ્થૂલ સ્વરૂપને મૂકીને યજ્ઞના સૂક્ષ્મ સ્વરૂપને ઉપદેશ્યું અને લોકોને આત્મત્યાગને મહામંત્ર શીખાડ્યો.

જેમ યજ્ઞને પણ સૂક્ષ્માર્થ શ્રી. મહાવીરે ઉપદેશ્યો તેવીજ રીતે એમણે યુદ્ધને પણ સૂક્ષ્માર્થ ઉપદેશ્યો. એમણે બાહ્ય અને સ્થૂલ યુદ્ધ કરતાં આન્તર અને સૂક્ષ્મ યુદ્ધને વધુ પ્રાધાન્ય આપ્યું, અને તેમણે સર્વે જનોને ઉપદેશ કર્યો કે, “હું મુનિ, તું બહારના યુદ્ધો લ્યજીને માત્ર તારા હૃદયમાં જે વૈરીઓ છે તેની સાથે જ યુદ્ધ કર.” અર્થાત્ આપણા શરીરમાં જે ષડ્શરણો રહેલા છે, પ્રતિપણે આપણા હૃદય ઉપર આક્રમણ કરે છે. તેના સામે યુદ્ધ કરીને વિજય મેળવવાનું શ્રી મહાવીર પ્રભુ ઉપદેશ્યે છે અરે ! ષડ્શરણો જ નહિ કિન્તુ માનવ હૃદયમાં ઊઠતી અન બાગતી પ્રત્યેક આશા, અભિલાષા, ઊર્મિઓ એ સર્વે સાથે

ઠાડણતમ યુદ્ધ કરીને મેળવેલો વિજય માનવને જો મોક્ષ માર્ગે લઇ જાય છે એમ શ્રી મહાવીર પ્રભુ માને છે.

શ્રી. મહાવીર પ્રભુનો વધુમાં વધુ અગત્યનો અને મહાન ઉપદેશ સમાનતાનો હતો. તેઓ કહેતા કે બ્રાહ્મણ, ક્ષત્રિય વગેરે વર્ગો તો માત્ર ક્રિયાજન્ય છે અને અમુક કાર્યોના નિભાગો કરવાથી, સમાજનું તંત્ર સરળતાથી ચાલી શકે તેને માટે છે. માટે બ્રાહ્મણને ત્યાં જન્મવાથી સ્પષ્ટતા હકો મળી શકે છે અને અન્યને ત્યાં જન્મવાથી સર્વ હકમાંથી માનવ વંચિત રહે છે એ ભ્રમજનક અને વિષયગામી માન્યતા છે. સર્વેને ધર્મોપદેશ સંભળવાનો સમાન હક અને અધિકાર છે. અહિંસા ધર્મને ન જાણનારો, યજ્ઞમાં પશુ અને માનવીઓને હોમી દેનારો, ખરો બ્રાહ્મણ નથી. ખરો બ્રાહ્મણ તો જે પોતાના આત્માને ઓળખે, આત્માનું સાચું સ્વરૂપ જાણે અને અહિંસાને જ જીવનધર્મ લેખે તેજ છે. તેથી, શૂદ્રનાં જો આ ગુણો હોય અને બ્રાહ્મણ ન હોય, તો શૂદ્ર બ્રાહ્મણ કરતાં ઉચ્ચ છે એટલું જ નહિ, પરન્તુ એ ગૃજનીય પણ લેખાવો જોઇએ.

શ્રી. મહાવીરસ્વામી માને છે અને ઉપદેશ્યે છે કે, આત્મા જ કર્મના બંધનોની જાળને તોડીને, એનાં આવરણો દૂર કરીને, પોતાની શુદ્ધિ કરીને જયારે વિકાસની અને પાવિત્ર્યની અંતિમ પરાકાષ્ટાએ પહોંચે ત્યારે જ એ આત્મા પરમાત્મા બને છે અને આમ આત્મા પરમાત્મા બને ત્યારે જ મોક્ષ મેળવે છે. આમ શ્રી. મહાવીર પ્રભુએ ઉપદેશ્યેલો ધર્મ સંકુચિત નથી, પરન્તુ બુદ્ધિને સતેષે એવો શુદ્ધ બનેલો અને અહિંસા અને સમાનતાના ઉચ્ચ ધોરણે રચાયેલો ધર્મ છે આવી રીતે શુદ્ધિ પામેલો, અને સ્વબળથી તથા કર્મોના આવરણો ફેડીફેડીને તથા માયાના બંધનોમાંથી મુક્ત થઇને જે આત્મા સિદ્ધ બને તે ઇશ્વર છે. આત્મ પોતે જ પોતાનાં ક્રમોનો કર્તા છે, લોકતા છે, અને કર્મોના અન્ન કરનાર છે.

શ્રી આત્માનંદ

૩૧મી માર્ચ ૧૯૯૨

ફંડ તથા જવાબદારી	રૂ.	રૂ.
ખીખે ખંડીત કરેલા ફંડ :-		
ફંડના પરિશિષ્ટ મુજબ	....	૪૧૦૬૦૮
ઠાણાગસુત્ર ગ. વ સ. મુજબ	....	૧૨૦૦૦

જવાબદારીઓ :-

લાઇબ્રેરી તથા પુસ્તક ડીપોઝીટ ....

...

૫૧૮૫૮

અન્ય જવાબદારીઓ

....

૪૧૮

૫૨૨૭૬

કુલ રૂ.

૪૭૪૮૮૪

ટ્રસ્ટીઓની સહી

૧. પ્રમોદકાંત ખીમચંદ શાહ
૨. મોહનલાલ જગજીવન શાહ
૩. ક નવીલાલ આર. સહોત
૪. ચીમનલાલ વર્ધમાન શાહ

સભા-ભાવનગર.

નોંધણી નંબર
એક/૩૭ ભાવનગર

ના રૌજનું સરવૈયું

મિલકત	રૂ.	રૂ.
સ્થાવર મિલકત :		
ગઈ સાલની બાકી	....	૧૧૧૩૧૬
ડેડસ્ટોક ફેનીયર :-		
ગઈ સાલની બાકી	....	૬૧૫૭
માલ સ્ટોક :-		
પુસ્તક તથા કાગળ સ્ટોક	....	૧૬૩૬૦
એડવાન્સીઝ :- હાલેક્ટ્રીક ડીપોઝીટ		૧૪૦
બીજાઓને	૭૦૭	
	-----	૭૦૭
ફેક્ટ તથા અવેજ :-		
(અ) બેન્કમાં ચાલુ ખાતે	....	
બે કમાં સેવીંગ્સ ખાતે	....	૨૬૭૪૫
બેન્કમાં ફીક્સ અથવા કોલ ડીપોઝીટ ખાતે		૩૦૩૦૦૦
(બ) ટ્રસ્ટી/મેનેજર પાસે		૪૪૩
	-----	૩૩૦૧૮૮
ઉપજ અર્થ ખાતુ :-		
ગઈ સાલની બાકી ઉધાર	....	
ઉમેરો : ચલુ સાલની તુટના આવક અર્થ ખાતા મુજબ		૬૦૫૩

બાક : ગઈ સાલના જમા બાકી	....	૨૦૩૭
		૪૦૧૬

કુલ રૂ.		૪૭૪૮૮૪

ઉપરનું સરવૈયું અમારી માન્યતા પ્રમાણે ટ્રસ્ટના ફંડ તથા જવાબદારીઓ તેમજ મિલકત તથા વહેણાનો સાચો અહેવાલ રજુ કરે છે,

ભાવનગર.

તા. ૧૧ મે ૧૯૬૨

સંઘની એન્ડ કું.
ચાટલ એન્ડ ઉન્ટર્સ

ઓક્ટોબર-૬૨]

૧૯૭૭

શ્રી આત્માનંદ

૩૧મી માર્ચ ૧૯૯૨ના રોજ ચુરા

આવક	રૂ.	રૂ.
બાડા ખાતે :- (લહેણી/મળેલી)	....	૧૨૧૮૯
બ્યાજ ખાતે :- (લહેણી/મળેલી)		
ખેન્કતા ખાતા ઉપર	....	૩૬૪૦૭
ઠાન/ગ્રાન્ટ :-		
પરચુરણ લેટ	....	૩૩૧૮
લીજ આવક :-		
પસ્તી વેચાણ	....	૫૭૫
પુસ્તક નફો	....	૧૫૧૬
પરચુરણ આવક	....	૬૦૦

		૨૬૯૧
ખાદ જે સરવૈયામાં લઈ મયા તે :-	....	૬૦૫૩

	કુલ રૂ.	૬૧૪૫૮

ટ્રસ્ટીઓની સહી

૧. પ્રમોદકાંત ખીમચંદ શાહ
૨. મોહનલાલ જમણીવન શાહ
૩. કાન્તીલાલ આર સોલંકી
૪. અમીનલાલ વર્ધમાન શાહ

સભા-ભાવનગરનોંધણી નંબર
એફ/૩૭ ભાવનગર

થતાં આવક અને ખર્ચના હિસાબ

ખર્ચ	રૂ.	રૂ.
મિલકત અંગેનો ખર્ચ :-		
મરામત અને નિભાવ	....	૧૫૬૦૪
વીમો	....	૧૦૮૨

		૧૬૬૮૬
વહીવટી ખર્ચ :-	...	૧૩૩૫૧
ઠાણની ખર્ચ :-	...	૩૦૦
ગ્રામીણ ખર્ચ -	..	૨૨૫
ફાળો અને ફી :-	...	૮૦૧
પરચુરણ ફી :-	....	૧૬૬૭
રીઝર્વ અથવા અંગિકા ફંડ ખાતે લીધેલ રકમો	....	૧૪૫૧૧
દ્રવ્યના હેતુઓ અંગેનું ખર્ચ :-		
બીજા હેતુઓ અંગેનું ખર્ચ	....	૧૩૬૧૭

		૧૩૬૧૭

કુલ રૂ.		૬૧૪૫૮

અમારા આ સાથેના આજ તારીખના રીપોર્ટ સુજબ.

ભાવનગર
તારીખ ૨૧ મે ૧૯૯૨સંઘવી એન્ડ કું.
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ

ઓક્ટોબર-૯૨]

[૧૩૬

એક આનાનો જાદુ

મહાસતી શારદાબાઈના વ્યાખ્યાનમાંથી
અનુવાદક : કે. આર. સસોત

જે ન દર્શન તો કહે છે કે આત્મા સારું કાર્ય કરે કે ખોટું કાર્ય કરે તે શુભાશુભ કર્મોનું વ્યાજ ચઢતું જાય છે પ્રારંભમાં બંને અદ્ય હોય પણ તેને અદ્યમાંથી અર્થાત્ આણુમાંથી વિરાટ થતા તાર લાગતી નથી કર્મ બાંધે ત્યારે વહેના બીજ જેટલું હોય છે, સમય જતા તે વિશાળ વહેલા જેટલું થાય છે તમને એક કાખલો ન્યાયથી સમજવું.

એક નગરમાં રતનચંદ અને મણેકચંદ નામે બે મીત્રો હતા બન્ને વચ્ચે ગાંઠ દોરતી, સાથે બણે, સાથે રમે અને સાથે ફરે. બણી રદ્યા બાદ બન્નેએ વીચાર કર્યો કે આપણે માખાપને ભારૂંપ ન થવું પડે માટે કંઈક ધંધો કરીએ. ધંધો સુડી હોય તો થાય. એટલી બધી સુડી તો હતી નહીં. રતનચંદે એક નાની હાટડી માંડી ધંધો શરૂ કર્યો. અને માણેકચંદે કાંઈને ત્યાં નાસું લાખવની નોકરી લીધી. હવે બન્ને પોતાના કામમાં પડી ગયા એટલે બહુ મજતા નહીં, મળે તો માત્ર ખુશી ખબરના સમાચાર અપસ આપસ પુછી છુટા પડી જાય બન્ને પોતાના કામમાં પુરૂષાર્થ બણે કરે છે પણ ભાગ્ય નબળું છે એટલે ખાસ કમાણી થતી નથી, પેટ પુરતું મળે છે. એવટે બન્ને મીત્રોએ ભેગા મળીને નિર્ણય કર્યો કે અપણે આ ગામ છોડી બીજે ગામ જઈએ એમ નક્કી કરીને બન્ને મીત્રો એક માટા શહેરમાં ગયા. આપણે આત્મા પણ મનુષ્ય ભરૂંપી માટા શહેરમાં કમાણી કરવા માટે આવ્યા છે એકેન્દ્ર.

બિગલેન્દ્રિય અને અમ્સંસી પચેન્દ્રિય પણામી જીવને કમાણી થતી ન હતી હાં કમાણી થાય એવી સંસી પચેન્દ્રિય શહેરમાં આવ્યો છે.

બન્ને મીત્રો શહેરમાં નોકરી માટે ફરે છે ફરતા ફરતા રતનચંદને તેના પુણ્યોદયે એક સારા શેઠ મળી ગયા તે કહે છે કે બાઈ! નોકરીમાં તારું શું પુરૂ થાય? હું તને થોડો માલ આપુ તું એક નાની હાટડી લઈને ધંધો કર, કાલ સવારે તારા ચઢતા દિવસ થઈ જશે. શેઠે તેને નાની હાટડી કરાવી લીધી, બેસવા બાકડો કરાવી લીધો. માણેકચંદને કાંઈ માલ ધીરનાર ન મળ્યું તે નોકરી કરવા લાગ્યો. નોકરીમાં માંડમાંડ તેણું પુરૂ થાય એટલો પગાર તેને મળે છે, દેશમાં તો પૈસા મોકલી પણ ન શકે પુણ્ય પાપનો ખેલ છે. બન્ને મીત્રો સાથે આવ્યા છે. છતાં એકનો હાથ જાલનાર મળી ગયા, ને બીજાને કાંઈ ન મળ્યું. રતનચંદનું તો ભાગ્ય ખીલ્યું તને આવક વધવા લાગી, બે ત્રણ વરસ વીત્યા ત્યારે રતનચંદલાઈ થોડા સુખી થયા હવે તેમના માનપાન વધ્યા, હવે તેમની કીંમત રતનની જેમ અંકાવા લાગી. એક દિવસ માણેકચંદ રતનચંદની દુકાને આવ્યો બન્ને એક બીજાને ખબર અંતર પુછી. પછી માણેકચંદ કહે છે કેમ મિત્ર ધંધો ખરાબર ચાલે છે ને? રતનચંદે હસતું મેહું રાખીને કહ્યું લાઈ માણેકચંદ! જગવાનની કૃપાથી ધર્મના પ્રતાપે ધંધામાં સારી કમાણી થવા લાગી છે. નફાનું પદલુ કેટલું નમતું છે તે જોવા માટે દર મહિને નફા-તુકશાનનો હીસાબ ગણુ છું

[આત્માનંદ-પ્રકાશ]

તો દર મહીને મુઠીમાં વધારો થતો જાય છે. સેથી વધુ શું જોઈએ ? હું સંતોષથી જીવન વીતાવું છું. પણ તારી શી સ્થિતિ છે ? બાઈ ! વેપર એ વે + પાર તેના પાર નહીં અને નોકરી એટલે નોકરી તેમાં સરવાળે કાંઈ સાર નથી મને આજીવિકા જેટલું મળે છે, ખચત છે નહીં. દેશમાં શું મોકલું ? તું તો એક જગ્યાએ સ્થિર થઈ બેસી ગયો પણ મેં તો ચાર જગ્યાએ નોકરી બદલી પણ કયાંય ફાળ્યું નહીં, હવે તો બીજી જગ્યાએ (બીજા દેશમાં) જવાનો વીચાર કર્યો છે. ફરે તે મંત્રી હવે મારે પરદેશ ખેડવો છે પણ મીત્ર તને એક વાત પુછું ? મેં તારી દુકાને થાપણ મુકી હોત તો તારા લેણી મારી મુકી પણ હપ્તલ થવા લાગત મિત્ર ? હું કોઈના પૈસા વ્યાજે લેતો નથી પણ તારે મુકવા હોય તો તારી પરી-સ્તીતી બિચી લાવવા માટે તારા પૈસા લઈશ મિત્ર ! મારી પાસે કાંઈ છે જ નહીં પછી શું મુકું ? અત્યારે મારી પાસે મુઠીમાં માત્ર એક આનો (તે જમાનાનો) છે ત તું થાપણ તરીકે રાખે તો તને અપુ એક આનાની કાંઈ મુકી કહેવાય. આતો તારો પ્રેમ છે તું મારો મીત્ર છે એટલે લઉં છું. માણેકચંદ કહે ને શું વ્યાજ આપીશ ? બહા ! તું મારો જીવન જાન મીત્ર છે. દર છ-છ મહીને ખમણ કરી દઈશ

માણેકચંદ તેના મીત્રને ત્યાં એક અનાની થાપણ મુકીને પરદેશ ગયો. ત્યાં મોટા વેપારીને ત્યાં મુનીમ તરીકેના નોકરી રળી ગઈ અને પગાર પણ સારો કરી આપ્યો. અને અહીં રતનચંદના ભાગ્યેદય વેપાર ખુબ વધ્યો. રતનચંદનું ભાગ્ય ખીલી ગયું રતનચંદ માંથી રતનચંદ શેઠ બની ગયો અને લાખોપતી બની ગયો, અને વધુ કમાવા મટે તેણે તંજ શહેરમાં બીજી બે ત્રણ દુકાને ખોલી નાખી. અહીંયા માણેકચંદ નોકરી કરે છે. છ છ મહીને ખમણ થતા જાય છે, તે ગણતો જાય છે. બેઆના થયા, ચારઆના થયા, રૂપીયો થયો તેન ગણવા કરે છે તમારે શું ગણવું છે.

અહીંયા આપણા આત્માને સમજવાનું છે. એ રૂપીયો ગણતો હતો, આપણે 'શું' ગણવું છે. શુભા કર્મો તો આત્મા પર પડેલા છે. દિલાવર દિલથી મનના મોકળા ભાવથી કોઈ ભતની આકાંક્ષા કે ઇચ્છા વગર તપ, જપ, દાન, ધર્મકરણી કરવાની છે.

ભગવાને કહ્યું કે, મારો સાધક- આ લોકના સુખોને માટે તપ ન કરે પરલોકમાં મને સુખ મળે તે માટે તપ ન કરે કીર્તી, વર્ણ, શબ્દ અને સ્લાધા (પ્રશંસા) ને માટે પણ તપ ન કરે અકાંત કર્મની નિર્જરા માટે તપ કરે. આ લોકમાં મને સુખ સંપત્તિ મળે, જગતમાં મારી વાહ વાહ થય, ગાધા મારા ગુણ ગાય, મારી કીર્તી વધે, પરલોકમાં મને દેવલોકના સુખ મળે. આ આકાંક્ષાથી તપ ન કરે તે એકાંત કર્મ નિર્જરા માટે કરે.

આ આત્મા બેચાર ભવનો મેલો નથી. અનંત ભવનો મેલો છે તમે પંદર દેવસે કપડા ધોવો તે રોજના કરતા વધુ મેલો હોયને ! તે ધોતા વધુ મહેનત પડે તેમ અસંખ્યાત પ્રદેશી આત્મા છે છે તેના ઉપર અનંતકર્મ વર્ગણાઓ ચોટી છે. આ અનંતા કર્મગણા ઉખેડવા માટે એક ઉપવાસ એક આયંબીલ કરે ઉખડી જાય ખરા ? ના તે મટે શું કરવું પડશે ? મહાપુરુષોએ આ કર્મવર્ગણાઓને ઉખેડવા માટે માસક્ષમણના પારણે માસક્ષમણ કર્યા ચકવતીઓએ છ ખંડની સાદાળી છોડીને દીક્ષા લીધી તમે અખજપતી હો કે કરોડ-પતી ચકવતિના વૈભવોની આગળ તણખલા જેટલાય નથી સનતકુમાર ચકવતિઓ દીક્ષા લીધી મોટા સોળ રોગ થયા છે છતાં મનમાં દુઃખ નથી. અનંદ છે, કારણ કે દેહ પરનું મહત્વ ઉઠી ગયું છે. મારા બાંધેલા કર્મો ઉદયમાં આવ્યા છે કર્મો ખપાવવાનો આ સુંદર અવસર છે સમભાવે ભોગ-વીને કર્મો ખપાવ્યા ધન્ય છે એ આત્માઓને પહોંતાના શ્રાવકો મહિનાના છ છ પૌષધ કરતા (અનુસંધાન પેજ નંબર ૧૪૩ ઉપર ગુઓ)

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય

અમૃત મહોત્સવ

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલય, સુબધ પેતાની વિવિધલક્ષી શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિઓના વિસ્તરણ અર્થે પાંચ કરોડ રૂપિયાની નધિ એકત્રિત કરવાના શુભ હેતુ અર્થે પોતાના અમૃત મહોત્સવ સમારોહની ઉજવણીને મંગલ પ્રારંભ કરે છે.

આજથી ૭૫ વર્ષ પૂર્વે તા. ૨ માર્ચ, ૧૯૧૪ના દિને શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલયની સ્થાપના થઈ હતી. જૈન સમાજ માટે આ દિવસ સુવર્ણકારે અંકિત થયેલો કહી શકાય. આવી ઐતિહાસિક ઘટનાની પ્રેરણા યુગપ્રવર્તક, બહુશ્રુત અને કાંતકાંક્ષા આચાર્ય શ્રી વિજયવલ્લભસૂરીશ્વરજીની દીર્ઘ દૈષ્ટ અને કાંતિકારી વિચારધારામાંથી જન્મી હતી. આચાર્યશ્રીએ પણ જૈન સમાજને પોતાની સંપત્તિનો સદ્વ્યવસ્થાપન કેળવણીના પ્રચાર અને પ્રસાર અર્થે કરવાની સલાહ આપી હતી.

શ્રી મહાવીર જૈન વિદ્યાલયની સ્થાપનાથી માંડીને આજ દિન સુધીમાં વિદ્યાલયનો લાભ લેનાર વિદ્યાર્થીઓમાંથી લગભગ ૬૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓએ પોતાનો અભ્યાસ પૂર્ણ કર્યા પછી દેશ-વિદેશમાં સ્થિત થઈને વિવિધ ક્ષેત્રોમાં પોતાની પ્રતિભા ઝળકાવી છે, આમાંના થોડાંકો તે આ વિદ્યાલયમાંથી મળતી લેન સ્કૉલરશિપની વ્યવસ્થાનો લાભ લઈને ડેક્ટરો, ઇન્જિનેરો, ઉદ્યોગપતિઓ અને ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટો બનીને યશસ્વી કારકિર્દી બનાવી છે. તે વિવિધ વ્યવસાયો અને વેપાર ધંધામાં પણ સિદ્ધિઓ મેળવી છે આજે તેમાંના લગભગ ૬૦૦ વિદ્યાર્થીઓ અમેરિકા, યુ. કે. કેનેડા, જર્મની અને અન્ય દેશોમાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ઉચ્ચ સ્થાનો શોભાવી રહ્યાં છે.

આવા લેન સ્કૉલરશિપમાંથી પોતપોતાનાં જીવનમાં અને વ્યવસાયમાં સ્વાવલંબી બન્યા પછી લેન પરત કરવા ઉપરાંત વિદ્યલયનાં વિકાસમાં ઉદાર હાથે પોતાનો ફાળો પણ ને ધાન્યો છે અને માતૃસંસ્થા પ્રત્યેનું ઋણ અદા કરવાની નૈતિક ફરજ બજાવી છે.

આ તમામ પાસાંઓને ધ્યાનમાં રાખીને આ વિદ્યાર્થી સમા વિદ્યાલયના અમૃત મહોત્સવ સમારોહની ભવ્ય રીતે ઉજવણી કરવામાં અને તેનો વિશેષ વિકાસ કરવા માટે માતૃશ્રમ બડોળા ઊભું કરવાનો સંકલ્પ કર્યો છે.

અમૃત મહોત્સવના આ મંગળ પ્રસંગે અમૃત મહોત્સવ સમિતિ અને ટ્રસ્ટી મંડળ તથા વિદ્યાલયના શુભચિંતકોએ કેટલીક નવતર યોજનાઓ વિચારી છે જેનો સંક્ષિપ્ત વિલેય અહીં કરાયો છે.

- (૧) અન્ય શાળાઓમાં પણ વિદ્યાલયની શાખા સ્થાપના અંગે યોગ્ય પગલાં ભરવાં.
- (૨) સાહિત્ય અને સંશોધન પ્રવૃત્તિનો વિકાસ કરવો તથા આગમ સંશોધન ક્ષેત્રે વિશેષ ધ્યુ' અને પુસ્તકાલયોને સમૃદ્ધ કરવાં
- (૩) કન્યા છાત્રાલય ઊભું કરવા માટે આયોજન કરવું.

- (૪) દેશ-નિદેશમાં વસતા ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓની માહિતી આપતી “કોરેક્ટરી” પ્રકાશિત કરવી
- (૫) જેન ધર્મની યથાથ સમજ આપવા અને નવી પેઢીને ધર્માભિમુખ કરવાના હેતુથી જેન પંડિતો અને વિદ્વાનોને ધર્મપ્રચાર માટે સુવિધાઓ પૂરી પાડવી
- (૬) વિદ્યાલયના મકાનોનું આધુનીકરણ કરાવવું, તથા તેની સાથે સંલગ્ન દેરાશરોનું સુશોભન કરાવવું.
- (૭) વિદ્યાર્થીઓ પૂર્ણ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ માટે ત્યારપછી તેઓ ધર્મા-વ્યવસાયોમાં સ્થિર થઈ શકે અને તેમના રહેઠાણના પ્રશ્નો ઉકેલી શકે તે માટે સહાયક અને માર્ગદર્શક થવું.

સુખઈ સ્થિત વિદ્યાલય ખાતે આવેલ મુખ્ય પુસ્તકાલયને ‘શ્રી કાન્તિલાલ ડી. કેરા પુસ્તકાલય’ એવું નામ આપવાનું નક્કી કરાયું છે. સદ્ગત શ્રી કેરા સાહેબે આ મહાન સંસ્થાની સેવા ૫૦ થી વધુ વર્ષો સુધી નિષ્ઠાપૂર્વક અને સમર્પણ ભાવથી કરી હતી રજિસ્ટ્રાર તરીકેની તેમની સેવાઓ સદૈવ ચિરસ્મરણીય રહેશે, એમની સ્મૃતિને આ રીતે વિદ્યાલય ખાતે જોડવામાં આવનાર છે જે માટે સંસ્થાને રૂા. ૨,૫૧,૦૦૦/- નું વિશિષ્ટ અનુદાન પ્રાપ્ત થયું છે. પુસ્તકાલયની નામકરણ વિધિ તા. ૪ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૨ ના રોજ થનાર છે.

અમૃ. મહોત્સવનો મંગળ પ્રારંભ સોમવાર, તા. ૫ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૨ના રોજ મહાનાટ્ય રાજ્યના આદ્યક્ષીય ગવર્નર શ્રી સી. સુબ્રહ્મણ્યમના વરદ હસ્તે બિરલા માતૃશ્રી સભાગૃહ, ન્યુ મરીન લાઇન્સ ખાતે સંપન્ન થશે ઉપરાંત, વિદ્યાલયની અધેરી શાખા ખાતે ૬, ઓક્ટોબર, ૧૯૯૨ ના દિને ‘સદ્ગત પૂજન’નું પણ અયોજન કરાયું છે. વળી, ૧૫, ૧૬, ૧૭ નવેમ્બર ૧૯૯૨ના રોજ વ્યવસ્થાપનામાં આવેલ ઇન્ડિયન મથેન્ટિક્સ એસોસિએશન હોલ, ચર્ચગેટ ખાતે કરવામાં આવ્યું છે જેમાં સાંપ્રત પ્રવાહો પર નામકિત વિદ્વાનો પ્રવચનો આપશે. આ મહોત્સવની ઉજવણી ૧૯૯૩ના બાન્યુઆરીના અઢવચ સુધી ચાલતી રહેશે. આના જ કાર્યક્રમો વિદ્યાલયની અમદાવાદ, ખેરોડા, વલ્લભ વિદ્યાનગર, ભાવનગર અને પૂના ખાતે પણ ગોઠવાયા છે વિદ્યાલયના વિદેશ વસતા ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓ સમારોહમાં ભાગ લેવા ભારત આવી રહ્યા છે.

ધર્માનુરાગી અને શિક્ષણપ્રેમી જેન સમાજે તથા વિદ્યાલયના તમામ ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓએ હંમેશા આ પ્રકારની અપીલોને ઉત્તમ પ્રતિસાદ આપીને સંસ્થાની અપેક્ષાઓ પૂર્ણ કરી છે. એથી જ જેન સમાજને તથા વિદ્યાલયના ભૂતપૂર્વ વિદ્યાર્થીઓને આ પરમાર્થ પ્રેરક અને શૈક્ષણિક પ્રવૃત્તિ પ્રત્યે ઉત્ક્રુહ થઈ પોતાના સહયોગ આપશે જ એવી શ્રદ્ધા સાથે વિરમીએ છીએ.

(અનુસંધાન પેજ નંબર ૧૪૧નું ચલુ)

હતા આજે પાંચ કરનાર બહુ ઓછા હશે તમે આટલુ તો કરે, ચોવિહાર કરવો રાત્રી ભેજત ત્યાગ કરવે ૧૦ તીથી લીસેતરી ન ખાવી આટલુ તો કરો. અરે, આજે તો જેનોના ધરમાં આઠમ ચૌદશ પાખીના દીવસે લીલે તરી શાખ ખાતા થઈ ગયા રસેન્દ્રવને રવ હ તો બુઓ. યાદ રાખજો

કે જેમાં જેનો રસ તેમાં તેનો વાસ જેમા જેની પ્રિતી તેમાં તેની ઉત્પતી, જેમાં જેનુ મન તેમાં તેનું તન, હવે આવતા અંકમાં એક આનાનો બહુનું ૧૯૨૨ આવશે. હવે વહનું બીજ વાન્યુ અન સમય જતા મોટો વડલો પાપના થઈ જાય છે. તેનો દાખલો આવતા અંકમાં વાન્યુ.

સમાચાર

શ્રી પંડીત જગજીવન પોપટલાલ સન્માન સમિતિ તરફથી સંસ્કૃત ભાષાનાં વિદ્યાર્થીઓને સન્માનવાનો સામરંભ

શ્રી પંડીત જગજીવન પોપટલાલ સન્માન સમિતિ તરફથી સંસ્કૃત ભાષામાં પચાસી ટકા કે તેથી વધારે ગુણ મેળવેલા વિદ્યાર્થીઓને પુરસ્કાર આપવાનો એક સામરંભ તા. ૪-૧૦-૧૯૯૨ના રોજ યોજવામાં આવ્યો હતો. તે સમારંભમાં આપણી સગાના પ્રમુખ શ્રી પ્રમોદભાઈ ખીમચંદભાઈ શાહ તથા સેક્રેટરી શ્રી કાંતીલાલ સ્તીલાલ સહોતે ખાસ હાજરી આપી હતી. પ્રમુખશ્રીના વરફૂલે હસ્તે ઇનામ વીતરણ કરવામાં આવેલ.

પુણ

અચાર્યશ્રી વિજયકમળસૂરીશ્વરજી મ. સા. ની સ્વર્ગારોહણ તિથિ અંગે ગુરુભક્તિ નિમીત્તે તથા આ સન્માન ભૂતપૂર્વ ઉપપ્રમુખ સ્વ. શેઠ કુતેકચંદ્ર ઝવેરભાઈ શાહની જન્મતિથિ હોવાથી તેમના પુત્ર ભાઈ હિમતલાલ તરફથી સ્વર્ગસ્થના આત્મકલ્યાણ અર્થે શ્રી જૈન આત્માનંદ સન્માન હોલમાં સં. ૨૦૪૮ના અસો સુદ ૧૨ને મંગલવાર તા. ૬/૧૦/૯૨ના રોજ બપોર ૩ કલાકે શ્રી સીદ્ધચંદ્રમંડળના બહેનોએ પાશ્વનાથ પંચકલ્યાણની પુણ્ય રાગ-રાગણીથી ભણાવવામાં આવી હતી તેમા દર્શના અર્થે મોટા પ્રમાણમાં આવેલ હતા અને દરેકને પ્રભાવના કરવામાં આવી હતી.

નમ્ર નિવેદન

ગુરુ ભંજવે તો તથા લેખક મહાશયોને નમ્ર વિનંતી,
માનિકમાં પ્રગટ કરવા જે ગ્ય, જૈન સાહિત્ય, દર્શન, ઇતીહાસ, કાવ્યો, વાર્તાઓ તથા સંશોધનને લગતા લેખો મોકલવા વિનંતી.

દરેક લાયઝેરી તથા ઘરમાં વસાવવા જેવા અલભ્ય ગ્રંથો

તારીખ ૧-૯-૮૭ થી નીચે મુજબ રહેશે,

સંસ્કૃત ગ્રંથો	કીંમત	ગુજરાતી ગ્રંથો	કીંમત
ત્રિશષ્ઠી શલાકા પુરુષચરિતમ્		શ્રી સુપાધ્વનાથ ચરિત્ર ભાગ ૨જો	૧૫-૦૦
મહાકાવ્યમ્ પર્વ ૨-૩ ૪		શ્રી કથારત્ન કોષ ભાગ ૧લો	૩૦-૦૦
પુસ્તકાકારે (મૂળ સંસ્કૃત)	૫૦-૦૦	શ્રી આત્મકાન્તિ પ્રકાશ	૫-૦૦
ત્રિશષ્ઠી શલાકા પુરુષચરિતમ્		શ્રી જ્ઞાનપ્રદીપ ભાગ ૧-૨-૩ સાથે	
મહાકાવ્યમ્ પર્વ ૨-૩ ૪		લે સ્વ. પૂ. આ શ્રી વિ.કસ્તુરસૂરીશ્વરજી	૪૦-૦૦
પ્રતાકારે (મૂળ સંસ્કૃત)	૫૦-૦૦	શ્રી સુપતિનાથ ચરિત્ર ભાગ ૧	૨૫-૦૦
દ્વદશાર્ન નયચક્રમ્ ભાગ ૧લો	૮૦-૦૦	,, ,, ભાગ-૨	૪૦-૦૦
દ્વદશાર્ન નયચક્રમ્ ભાગ ૨જો	૮૦-૦૦	શ્રી નવસ્મરણાદિ સ્તોત્ર	૭-૦૦
દ્વદશાર્ન નયચક્રમ્ ભાગ ૩જો	૮૦-૦૦	શ્રી શત્રુજય ગિરિરાજ હર્શન	૧૦-૦૦
શ્રી નિર્વાણ કેવલીભુક્તિ પ્રરણ મૂળ	૨૫-૦૦	વૈરાગ્ય ઝરણા	૩-૦૦
જિનહત આખ્યાન	૧૫-૦૦	ઉપદેશમાળા ભાષાતર	૩૦-૦૦
શ્રી સાધુ-સાધ્વી યોગ્ય આવશ્યક		ધર્મ કૌશલ્ય	૫-૦૦
ક્રિયાસૂત્ર પ્રતાકારે	૨૦-૦૦	પૂ. આગમ પ્રભાકર પુણ્યવિજયજી	
પ્રાકૃત વ્યાકરણમ્	૫૦-૦૦	શ્રદ્ધાંજલી વિશેષાંક : પાકુ બાઈન્ડીંગ	૧૦-૦૦
ગુજરાતી ગ્રંથો		આત્મવિશુદ્ધિ	૮-૦૦
શ્રી શ્રીપાતરાંજનો રાસ	૪૦-૦૦	જૈન હર્શન મીમાંસા	૫-૦૦
શ્રી જાણ્યુ અને જોયુ	૫-૦૦	હું અને મારી મા	૫-૦૦
		જંબૂસ્થામિ ચરિત્ર	૧૨-૦૦

લખો :- શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા ખાર ગેઇટ, ભાવનગર. (જોરાપટ્ટ)

Atamnand Prakash

Regd. No. GBV 31

દિલનો દીપ જલાવો દિવાળીએ !

આજે દિવાળી !

જે દિલના દેવાલયને અજવાળે.... અંતરના આકાશને ઉઘાડે... પ્રાણીના પ્રેમથી પલાળે. દેહના દીપને ઉજવાળે એનું નામ જ દિવાળી ! મન જો મળે.... વેરની ગાંઠો ગળે અને દિ' જો વળે તો જ દિવાળી સાર્થક બને !

‘દીપ સે દીપ જલે’ નો સંદેશો આપવા માટે આવે છે. આ દિવાળીનું પર્વ વરસો-વરસ અમા-નાસથી માંડીને અજવાળી પૂરમ સુધીની યાત્રા એટલે દિવાળીની ઊજવણી !

આપણે પણ દિલના ગોખમાં દિવ્ય દીવા ઘેટાવીએ... અંતરને આલોકિત કરે.... જીવન પથને પ્રકાશિત કરે એવા દીવડાં જલાવીએ !

આજથી ૨૫૦૦ વર્ષ પહેલા આસોની અમાસની અંધારી કજ્જવલ-શ્યામ રાતે શ્રમણ પરમાત્મા મહાવીર સ્વામીને દેહ-દીપ જોલાવણ ગયો. ૭૨-૭૨ વર્ષ સુધી દુનિયાને દિવ્ય પ્રકાશ આપનાર જ્યોત વિલાઈ ગઈ.... અનંત અસીમ અસ્તિત્વમાં અને....પ્રદાન-દીપની યાદમાં લોકોએ બાહરી દીવા જલાવ્યા. આ દીવા તો પ્રતિક છે / અંકેત છે ! ખરેખર તો....

તનના કોડિયામાં રહેલી મનની વાટને સ્નેહના ધીમાં ઝળેળી ને જ્ઞાનની જ્યોત જલાવવાની છે !

દિલનો દીપ જલ્યો તો સમજો દિવાળી સફળ ને જીવનની સફર સફળ....

તો જ દિવાળી આ રણા દિ' વાળશે.

રાત ભલે હો અંધારી

નાટ ભલે હો કાંટાળી,

તમે જલાવો દીપ સ્નેહનાં.

— સ્નેહદીપ

પ્રતિ,

BOOK POST

From,

શ્રી આત્મનંદ પ્રકાશ

૬. શ્રી જૈન આત્મનંદ સભા
આર ગોંદ, ભાવનગર-૩૬૪ ૦૦૧

તાંત્રી : શ્રી પ્રમોદજીવંત ખીમચંદ શાહ

પ્રકાશક : શ્રી જૈન આત્મનંદ સભા, ભાવનગર.

મુદ્રક : શેઠ હેમેન્દ્ર હરિલાલ, આનંદ પ્રી. પ્રેસ, સુપરવાડ, ભાવનગર.

પુસ્તક : ૮૮
સા. ૧૯૯૧-૯૨
સંવત : ૨૦૪૮-૪૯